

Kérdezze meg gyógyszerészét!

Tíz éve működik a Szegedi Tudományegyetemen belül a Klinikai Gyógyszerészeti Intézet. Vezetője Soós Gyöngyvér professzor, aki Budapestről érkezett. Nevéhez fűződik a gyógyszerészeti gondozás mint gyakorlati tantárgy bevezetése, amelyhez az országban először itt óraszámot is biztosítottak.

SZEGED
BERECZKY DIÁNA

– A tudományunk azért van, hogy a beteg segítsünk. Azt várjuk, ha valakinek rövid lefolyású a betegsége, az hamar meggyógyuljon, ha pedig krónikus, akkor az állapota ne romoljon – jelentette ki a professzor. Soós Gyöngyvér hangsúlyozta: a gyógyszerészek eddig is a medicinának szakértői voltak, de ez mára már nem elég. Gyógyszeralkalmazási szakértővé is kell válniuk úgy, hogy nem tévesztik szem elől a beteg érdekeit.

– Tíz évvel ezelőtt, amikor ideérkeztem, kiegészítettük a képzést egy olyan gyakorlati tárggyal, amely az egészséges tanulmányi rendszerben (ETR) gyógyszerészeti gondozásnak hívják. Ennek lényege a beteggel való egyéni, hosszú távú foglalkozás, amelyre a gyógyszerészek doktori címének törvényi indoklása is nagy hangsúlyt fektet – magyarázza a professzor. – A hallgatók szeretik ezeket az órákat, hiszen egyfajta szituációs „játékról” van szó, amelyben arra tanítjuk őket, hogy miként fordítsák le tudásukat a laikusok nyelvére. A napi életből elletett problémákat vázoljuk fel: mi a teendő például, ha egy apuka hasmenés elleni szert kér a 3 éves kisfiának? Alaposan – az általános szabályok szerinti kérdéseket az adott helyzetre alkalmazva – ki kell őt kérdeznie a gyógyszerésznek, és döntenie arról, hogy egyáltalán adhat-e rá valamit, vagy azonnal küldje tovább orvoshoz.

Ha valaki recepttel érkezik,

kötelező meggyőződni arról, hogy a beteg ismeri-e a gyógyszert, az alkalmazását: mikor, hányszor, milyen körülmények között – evés előtt, közben, után és folyadékkal vagy anélkül – használja.

– A gyógyszerész munkája nem abból áll, hogy elkéri a vényt, és reméli, hogy azt a szert vette le a polcra, amit kell. Optimális esetben az adagolás mellett ráírja a nevet is, hiszen nem mindegy, hogy otthon ki vesz be belőle – emelte ki Soós Gyöngyvér.

Manapság egyre több ilyen gyógyszerész van. Számos patikában a felvilágosítás mellett a betegségek megelőzéséről, gyógyszernek nem minősülő készítményekről is tájékoztatást kaphatunk, sőt vérnyomás, vércukor- és koleszterinszint-mérést is igényelhetünk.

– Ezzel együtt sokára lesz, mire egy gyógyszerész telefonszáma is ugyanúgy benne lesz a telefonunkban, mint egy orvosé. A jelenlegi gazdasági helyzet ennek nem kedvez, változtatni kellene a gyógyszerellátás finanszírozásán. Pillanatnyilag a patikák a gyógyszer-kiskereskedelmi tevékenységből, az árrésből próbálnak megélni, ami legfeljebb 10–15 százalékot jelent. Ezt államilag szabályozzák, és más kereskedelmi, szolgáltatási ágakhoz viszonyítva elenyésző, gondoljunk csak a vendéglátóiparra.

A nem gyógyszerész gyógyszerértár-működtetők a jobban jövedelmező szolgáltatások irányába próbálják a gyógyszer-tári tevékenységet is elmozdítani, és a betegek számát „törzsvásárlói” kártyák osztásával, ajándéksorsolással növelni. – Az ilyen jellegű tevékenység olyan messze van a gyógyszerésztől, mint Makó Jeruzsálemtól, és a 2006-os patikaliberalizáció vadhajításának tekinthető, ez az elmozdulás ténylegesen hivatásellenes – fogalmazott a professzor.

TÖBB MINT KÉTSZÁZ DÍSZDOKTORRAL BÜSZKÉLKEDHET AZ SZTE

Rang tudósnak, politikusnak és előadóművésznek

Kétszázánál is több díszdiplomát adományozott az elmúlt 87 évben a szegedi egyetem. A rangos elismerést elnyerők között 40 politikus, több mint 50 orvost, 3 Nobel-díjas tudóst, 1 előadóművészt és 1 sajtómágnást találtunk. A névsort bőgészve legek vadásztunk.

SZEGED
ÚJSÁZSI ILONA

Marketingértéke miatt fontos a díszdoktori cím: Szeged egyeteme 87 évben kétszáz Doctor Honoris Causa oklevelet adományozott. A névsor Bethlen Istvánnal indul, és Marton Évával zárul. A két név önmagában is „leg”, hiszen sem másik miniszterelnök, sem másik előadóművész nem részesült még a rangos elismerésben.

Politikusok persze kaptak az egyetem köszönetének ezen formájából. Az akkori szegedi polgármester, Somogyi Szilveszter, az országgyűlési képviselő Teleki Pál például – Bethlenhez hasonlóan – azért vehette át 1922-ben a díszdoktori oklevelet, mert sokat tett azért, hogy a Kolozsvárról száműzött egyetem otthonra találjon Tisza-parti városunkban. De így kötődik a szegedi universitashoz az 1926-ban jutalmazott Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter, vagy az 1929-ben így elismert Aigner Károly városi főispán is. A közelmúltból pedig Madeleine Albright, az USA első női külügyminisztere, valamint – a

Marton Éva, az operaszínpadok sztárja a szegedi egyetem egyetlen előadóművész-díszdoktora. FOTÓ: SEGESVÁRI CSABA

Clinton-kormányig – legmagasabb rangú női politikus; vagy Göncz Árpád, a Magyar Köztársaság korábbi elnöke.

– Nemzetközileg is elismert kimagasló tudományos munkásság, az egyetemmel hosszabb időn át meglévő folyama-

tos kapcsolat, amely nemzetközileg is elismert közös eredményekhez vezetett – ez a két legfontosabb feltétel, mikor az SZTE doktori tanácsa dönt a díszcím odaítéléséről. De azt is mérlegeljük: az egyetem jó hírnevét és megbecsülését mennyiben erősíti az díszdoktorság adományozása – idézi a szabályzatot Klukovits Lajos, a Doktori Intézet igazgatója.

A Nobel-díjas tudósok közül három is Szeged díszdoktora. Közülük Szeged Nobel-díjasa, Szent-Györgyi Albert kétszer is elnyerte a Doctor Honoris Causa címet: 1938-ban a tudomány-

Senator: Kaáli is

A tíz Senator díszdoktor között a leginkább Kaáli Géza neve ismert. Az SZTE egyik jogelőd intézményében, a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetemen avatták orvos doktornak 1968-ban. Nevéhez 11 amerikai, gyógyítást elősegítő szabadság, és több mint 150 tudományos közlemény fűződik. Múlhatatlan érdemeket szerzett a magyarországi lombikbébi program beindításában és országos hálózatát fejlesztésében.

egyeteméét, 1973-ban pedig az addigra különvált orvosegyeteméét. E körből a kémikus Oláh György (1995-ben), illetve az orvos Andrew Schally (2007-ben) is az SZTE díszdoktora.

– Több mint két évtizedes munkakapcsolat, húszegynéhány közös dolgozat köt több szegedi kutatót is Schally professzorhoz, aki elfogadta egyetemünk e kitüntetett címét, de az oklevelet még nem vette át, mert nem tudott Magyarországra utazni – magyarázta Tegledy Gyula. Az akadémikus reményei szerint jövő májusban Szegeden köszönhetjük az orvosi Nobel-díjas professzort.

A legtöbb díszdoktor magyarországi, de csak az orvosok közt 14 németországit és 1 japánt is találtunk. Szeged egyetemének e kitüntetésével legalább 58 természettudós, 55 orvos, 40 bölcsész, 40 politikus, 15 jogász, 2 gyógyszerész büszkélkedhet – és 1 sajtótrészt tulajdonos is: 1928-ból Harold Sidney Harmsworth, Rothermere első vikomtja. Bátyjával, Alfred Harmsworthtel alapította meg a Daily Mail és a Daily Mirror – a népszerű angol újságírás első „zászlóshajóit”. Ma a Daily Mail csoport tagja Csongrád megye két napilapja.

AZ AKADÉMIA KIADÓ NÍVÓDÍJÁT KAPTA A REKETTJE–HETESI TANKÖNYV

Kínálatmenedzsment, nem csak egyetemistáknak

Egy sorozat része, tankönyv, s immár az Akadémia Kiadó nívódíjas kiadványa Rekettye Gábor és Hetesi Erzsébet közös munkája, a Kínálatmenedzsment. Mindkét szerző a szegedi egyetem oktatója.

SZEGED
MUNKATÁRSUNKTÓL

Bőséges a termék- és szolgáltatáskínálat. Ezek közül választani a vevő számára kihívás, de a termelőnek és a szolgáltatónak is feladat ad, hogy saját produktumára irányítsa a vevő figyelmét. Rekettye Gábor és Hetesi Erzsébet közös munkája „gyakorlati szempontból is helye-

sen fókuszál a kínált termékek minőségére, a kapcsolódó szolgáltatásokra, az árakra és a termékek, illetve a kínálattevők imázsára” – ajánlja az olvasó figyelmébe az Akadémiai Kiadó könyvét Eppel János. Immár nemcsak a Porsche Hungária Kft. ügyvezető igazgatójának véleménye emeli ki a kiadványt a szak-könyvek sokaságából, hanem az is, hogy a Rekettye–Hetsi

Hetsi Erzsébet a díjazott könyvvel. FOTÓ: FRANK YVETTE

Díjtörténelem

Több mint negyedszázados hagyománya az Akadémiai Kiadónak, hogy évenként nívódíjban részesít a tudományos osztályok javaslatára 1-1 könyvet, amelyet az illető osztály az eltelt két évben szakmailag a legjelesebbnek minősít.

kötet nyerte el a kiadó idei nívódíját.

– Kereskedelmi és marketing alap- és mesterszakos kurzusokon egyaránt hasz-

nálják a diákok tankönyvüket – mutatja a nívódíjas kiadványt Hetesi Erzsébet. A Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Karának dékánja elárulja: Re-

„Kereskedelmi és marketing alap- és mesterszakos kurzusokon egyaránt használják a diákok tankönyvüket. Hetesi Erzsébet

kettye Gáborral, a pécsi egyetem marketingtanszékének vezetőjével, a szegedi egyetem félállású professzo-

rál nem ez az első közös művük. Egykori tanárával munkamegosztásban legalább harminc közös cikket írt. Szegedi kollégájuk, Veress Zoltán, a kiadó Marketing szak-könyvtárának sorozatszerkesztője fölkérésére született meg a Kínálatmenedzsment. Egyébként a sikeres könyvsorozat és szerkesztője is díjat kapott az idei kiadói ünnepen.